

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

№. 23.

Luni, 9. Iunie

1847

ЅНЃ РЪСПЃНСЃ

ла префачериле дмвџетџрилор дин
Молдова.

А амџдї тодї ачеї че факџ парте ла
трџнџла дмвџетџрилор пџвлїче, шї карїї
сџнтџ некџвџадї де аскџџїтеле дмвџсџетџрї
але артїкџлвї пџвлїкатџ дн Nr. 7 шї 8
дин Фоаеа де Трансїлванїа, ар фї знџ трї-
џмфџ пре стрџлџчїтџ а ачелор дої I. I.
Domџеле скрїїторїџ, департе фїндџ кџ то-
тџла де а амвїдїона крїїкареа сїстемеї нџџ
че с'аџ дмтродџсџ дн школї де кџтрџ о-
кџрџмџїре, дмї веї да воїе де шї тџрџїџ,
ка сџ тџ дмчеркџ адї рџспџнде дн зпеле
прївїнде. Еџ нџџї пїзмџескџ лџзџра че
поате кџезї кџ џ'аџ дмподобїтџ авреола,
дн дмчеркџреа че аї дмтрџнпрїнсџ акџм де
кџтџва тїмпџџ де а фї авторїџ; вџкџрїа ачеа-
ста. аї кџпоскџт'о сїнџрџ шї дмкџ преа
вїне дела тодї ачеїа че те-аџ џївїтџ, пре-
кџм шї дела ачеї че де авїа те-аџ кџпо-
кџтџ. Дмтџрџїереа ачестџї рџспџнсџ нџ
трџевџе а о дмсџшї пїчї декџмџ зпџї декџв-
рџжерї, дарџ тїмпџлџвї, кареле аџ черџт'о
ка неапџратџ, пентџрџ ка нџ дин прїпїре сџ
кадџ тотџ дн ачеа категорїе, дн кареа аї
кџлџтџ Дга дн прївїреа адеџџрџлџвї. Рџ-
спџнџсџла теџ де шї нџ ва кџпрїнде дн сїне

вџрео сїстемџ саџ некџсџ, тџ веї ерта, кџчї
ла ачџаста лџзџндџдї артїкџл дмпїнте, пџте
кџ м'амџ дмкџркатџ саџ дмкџлчїтџ дн а-
палїзарџеа лџвї, дарџ кџ тоате ачестџе тџџ
воїџ сїрџвї а нџї перде џџлџл дин ведеџе,
дџпџче кџ тотџ мїстїчїсџмџл че'л каракте-
рїзарџџ дин дмчџепџтџ, пџнџ дмсфџршїтџ
л'амџ пџтџтџ редџџче ла дџџ пџрџдї, адїкџ:
ла о сїстемџ де дмвџџетџрџ рџзонатџ
дџпџ кџм зїчї, шї ла о сїстемџ нџџ де
окарџ дџпџ кџм о десџџлџщї. Ачестџї
артїкџл вџџнд сџї даї знџ аерџ де фїнеџџ
асџзї дмподобїндџл кџ: вџразї, кїпарошї,
кџптечеле, пасерї, флорїчеле шї чїне маї
џїе кџ кџте фїгџрї реторїче шї софїсџме
зџдарпїче.

Domџеле ера де прїсџсџ а не амџдї
кџ знџ нџмолџ: де прїачїпїї, де максїме
дн лїмџвї фелџрїте шї де кџпосџїнде аша
де адџнчї де каре не тїрџмџ кџм аџ пџ-
тџтџ ешї дин крїерїї а дої I. I. Кеарџ дн
рџндџрїле дїнтџ дмчџепї адї десџлї та-
лентџл чел фџрџмосџ, кџндџ дмтр'зџн кїпџ
мїстїкџ аплаџдезї оарекџмџ стрїкареа їнстї-
тџтџрїлор, спџлџндџле кџ ана ешїтџ дин
пенелџл Дталџ; рекџпосџїнда Domџеле дн-
сџ ар фї трџевїтџ сџџї паралїзеџџ кџнде-
їл пентџрџ зїдїџрїле ачеле оспїталїере че
џ'аџ фостџ де адџпџстџ дн кџрџсџ де маї

мълці ані, ші фъръ де каре чіне щіе че ера ші де Дта ші де пої тоді чеї сьрачі, кьндѣ лккъ астѣзі вѣтъндѣне дмпреціѣрѣл пострѣ, ведемѣ о мълціме де асеменеа фії аї падіеї. Дта аѣ тревзі съ щіі къ дн-фіндареа інстїтѣтрїлор къ цїпереа тіверї-теї, аѣ фостѣ мїжлокѣ чел адемініторїѣ шї мѣнтѣторїѣ, каре аѣ адѣнатѣ дїп сїнѣ-рїле фамїлілор, фії ачеа, карї ка шї дн-паїнташїі лор ретѣчеаѣ дн дотѣперекѣ неціїндеї де маї мълці ані акѣм. Deskїсѣ-ѣаѣ одатѣ шкоалеле шї інстїтѣтѣл, с'аѣ фѣкѣтѣ шї чеа днтїе ловїре оторѣтоаре апатїеї дн кареа зѣчеа сїмдїреа націона-лѣ шї аторїѣл дмвѣдетѣреї. Semınarıa Beniamınъ ла 1804 дѣдѣ чеа днтї пїлдѣ, шї інстїтѣтѣл сѣѣ адѣнѣ де не ла алтаре-ле сфїнте копїї вїсерїкашї. Школа Bası-ліанъ ла 1828 фѣкѣ вѣѣ ал доїлеа апелѣ, шї дмвѣдеторїї къ адїмінірї аѣ пѣтѣтѣ смѣлде фії дела ветреле пѣрїнтещї спре аї консекра мѣзелор, ал кѣрора предѣ пѣ'л кѣпощеаѣ. Ынѣ апѣ де авїа трекѣсе шї дмкѣперїле ераѣ де тотѣ днѣсте, фїе-каре пѣрїнте дорѣа акѣм а'шї ведеа фїѣл дм-вѣдѣндѣ; дн ачестѣ кїпѣ с'аѣ децентатѣ аторїѣл щїїнделор; респектеазѣ дарѣ шї пѣ те вѣкѣра де кѣдерѣа інстїтѣтрїлор. Мѣстрїїле дн Молдова аѣ тотѣ вѣѣ асе-менѣа днчепѣтѣ. Карѣ дїп Молдо-Ромѣнї пѣлѣ дн ачеастѣ епохѣ шї аѣгте ла 1841 аѣ апѣкатѣ чїоканѣл шї аѣ вѣфлатѣ фоїле, лѣкѣрѣ деспредѣвїтѣ шї ка менїтѣ пѣзмаї дї-ганїлор. О зїдїре вѣлѣ шї кѣлѣроасѣ, вѣѣ ащѣрѣвїтѣ шї о масѣ, о дмвѣдѣтѣрѣ потрївїтѣ шї о днгрїжіре де крещере аѣ фѣкѣтѣ не пѣрїндї а пѣвѣга дн сѣатѣ дес-предѣл мѣщѣрїлор, чї л'аѣ дмѣрѣдошатѣ, шї дн кѣрѣндѣ патрїеа поастрѣ ва авеа

мѣщѣрї пѣмѣптепї, карї маї паїнте дїп лїсаа вѣѣ ашезѣмѣнтѣ дндемѣторїѣ шї дндемѣторїѣ нїмїне пѣ ле днтрепїндеа, де шї не атѣпчї ка шї акѣм авеамѣ маї мълці мѣщѣрї стрїенї че 'ї ар фї пѣтѣтѣ дмвѣда. Дндемѣчїѣнеа окѣрѣвїрїї аѣ превѣзѣтѣ ачеаста шї аѣ шї пѣс'о дн лѣ-краре. Тотѣ ачеле прїчїпїї дн дмвѣде-тѣрѣ шї тотѣ ачеа едѣкѣдїе вїфортѣ, ал-кѣтѣще вѣѣ трѣпѣ фолосїторїѣ статѣлѣї. Ачесте іспрѣвї не ле даѣ інстїтѣтрїле пѣ-влїче, не каре кѣ пѣпѣсаре ле спелї шї пѣкѣтѣщї. Не спелї скóлеле реале, еле днсѣ'с днфїндате ка шї тоате челелалте де чїнстїта епїтропїе а дмвѣдетѣрїлор пѣ-влїче прїп дналта днкѣвїндаре, каре скоале дѣпѣ треї лѣпї тотѣ кѣ ачеа хотѣрѣре с'аѣ десфїндатѣ, кьндѣ лккъ нїчї вѣѣл нїчї, рѣл лор пѣ се кѣпощеа, де шї ка пѣ-трѣ вїне ераѣ менїте; днсѣ пѣ, пѣ тревѣ нїчї одатѣ а фаче вѣелте де днвенїаре дїп мѣсѣреле окѣрѣвїрїї. Не спелї коле-ціѣл дн кареї скїмѣатѣ дїмпазіѣл Basılıan, аї вїтатѣ днсѣ къ ел есте їзворѣл че те аѣ адѣнатѣ кѣ дмвѣдетѣра, дїп каре астѣзі не фачї о трѣфанѣ парадѣ? Ынде аї пѣ-трекѣтѣ щїїнделе прегѣтїторѣ, кѣ каре аї пѣтѣтѣ аскѣлта вѣеле кѣрѣврї дн дѣрї стрїе-не? аѣ пѣ днтре зїдїрїле ачелеа сфїндїте мѣзелор де довѣ вѣакѣрї, аѣ пѣ днтре а-челеа але академїеї? Не спелї фїлософіа. Домпѣле днї адѣк амінте шї крѣд къ Дта лккъ шї маї вїне ддї адѣчї амінте, кѣ еа асфелѣ те дндѣлчїсѣ дїп гѣра ачелѣїа не каре астѣзі вѣтъндѣл, сѣѣ масѣ дн де-фїмі, лккѣтѣ фїлософіа ддї ера елемен-тѣл чел маї префїратѣ, рѣнѣндѣндѣ пѣ-трѣ есїстенда Дтале, мїжлоачеле позїтїве с'аѣ матеріале че дї се пропѣнеаѣ; ачѣаста

се днтъмпласе ла днчепереа paradocirii ei дн академіе, апої де че акъм атъта зръ ши деспредѣ пентрѣ еа? Ласѣ тѣкар алтора дрептѣл ачестѣ де ѣвїре ши п'о спѣла сѣѣ маї вїне фещелї кѣ пата петревнічіеї. Фїлософіа авае де а'дї фї зрзала ши вѣтѣтра пѣравзрїмор, де дѣпса аваеї невоїе, ши дакъ моралїтатеа попорѣлї есте фндamentѣл чел неклїпїтїѣ ал содїетѣдїї, апої пѣдї тѣпжї скрїереа кѣ асеменеа трѣсѣтѣрї скѣрѣоце. Не спелї факѣлтатеа де дрептѣ, ши Дта докъ пѣ шїї параграфѣл дрептѣлї де чїнстеа персоналѣ. Не маї спелї ши лїмбеле, днсѣ дн че класе аї вѣкерїтѣ лїмба латїнѣ, кѣ каре те слѣжещї днтѣрїндѣдї скрїереа ка кѣ пїще колоне, аѣ пѣ дн колецїѣ? Днозѣдар вреїа не спої окїї кѣ вѣѣ ridiculus mus, кѣлесѣ ши ачестеа дїп каса вѣвїа дїндре кѣртѣрарїї ши фарїсїї Дтале, ласѣ мортѣчїѣнеа аста ла о парте дѣпѣ кѣм о пѣмещїї, кѣчї пѣ сїмдї кѣтѣ ддї мїросѣ де греѣ акъм? Дпкѣтѣ пентрѣ елїнѣ те сѣѣтѣескѣ кѣ де ши о деспредѣещїї, чел пѣдїнѣ кѣндѣ те слѣжещї кѣ еа крѣдїї релецїосїтатеа зїчерїмор некїмосїндѣле, ши дн локѣ де „ὁὡς ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεισθαί σε“ зї ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεισθαί σε. Еарѣ де пѣ прїченї лїмба кѣ деплїнѣтате дѣпѣ кѣм ещї сїгѣр кѣї аша, апої пѣ те маї фѣлї кѣ дѣпса ка ши кѣ латїна, кѣчї еарѣшї те авѣреазѣ вѣѣ мїросѣ греѣ, фїндѣ ши ачестеа лїмбѣ моартѣ. Італїана че ера днсемнатѣ дн класеле реале ши ѣареа нїчї пѣ се днчепѣсе, се пропѣне асѣзї ла класѣл дїп Галацї. Цермана кареа се парадосеа днаїнте де редѣчере дпкъ пѣ с'аѣ днчепѣтѣ; кѣ тоате кѣ дн програма гра-

дѣлї ал П. еа лїпсеще, днсѣ дѣпѣ дїспозїдїме ч. епїтропїї дн кѣрѣндѣ есте а се днтродѣче, прекъм с'аѣ днтродѣсѣ ши франѣеза, каре де ши їзгонїтѣ дїп сїстема чеа резонатѣ а Дтале, шїї пре вїне, кѣ асѣзї пѣмѣрѣ 25 школерї че'с днтѣрїдї дн доѣѣ секцїї авѣндѣ де професорѣ пе Д. Галїс. Епѣмерателе де маї сѣсѣ пѣрцї ле кѣпрїнзї дн рѣндѣрїле зиде зїчї: „С'аѣ спѣлатѣ їнстїтѣтѣрїле, шкоалеле реале, колецїѣл, фїлософіа, факѣлтатеа де дрептѣ, ши лїмбеле, пе каре апої маї жос ле репетезї кѣ вѣѣ тонѣ епѣатїкѣ, адѣогѣнд: „Дїп ачестѣ ноѣ програмѣ с'аѣ їзгонїтѣ поезїеа, кѣ алте асеменеа лѣкрѣрї кѣ тотѣл петревніче сочїетѣдїмор че се кавѣ а се пѣне пе калеа пропѣшїрїї;“ ачесте алте лѣкрѣрї се днделегѣ тоте ачеле че'дї плаче але щерѣе ши пе каре сѣпѣтѣ сїгѣр кѣ пѣ ле прїченї. — Апропо де поезїе; фїндѣ кѣ дн артїкѣл Дтале о вѣдѣ пресѣратѣ їчї ши коло; дѣмї воїе дарѣ а'дї ворѣ пѣдїнѣ де еа. Оаре шїї Дта че ролѣрї жокѣ поезїеа дн сѣера оменїрїї, шїї кѣ еа есте вѣрѣѣтѣ ши дн релїцїа ши дн кѣлтѣра попореелор, атѣтѣ челор веки кѣтѣ ши їсторѣ ноѣ? Еа трече прїп тоте фазеле крѣдїнелор їдолатре ши алтеле, а жѣогѣндѣ пѣнѣ ла ачеа хрїстїанѣ де асѣзїл, ши еарѣшї прїп тоате епохеле варѣварїстѣлї ши але кѣлтѣреї оменещї. Deskїде сѣѣпѣта скрїптѣрѣ, арѣкѣдї окїї пе чеа днтѣе фїлѣ а еї, ши дн картѣа фачерїї веї чїтї кѣ Моїсї протопѣрїптеле мѣзелор чеа маї свѣлїмѣ поезїе: „Ла днчепѣтѣ днтѣрекѣл акоперїа фага адѣпкѣлї ши дѣхѣл лѣї Дѣтнезеѣ ѣтѣла пе деасѣпра апелор. Аша дарѣ Дѣтнезеѣ аѣ зїсѣ сѣ фїе лѣтїнѣ ши лѣтїна с'аѣ фѣкѣтѣ. Чїтеше псалїреа, че

сътъ псалми лѣ David, шѣ Jerimia, пе каріи ва крещіиѣ лѣ веі фѣ азѣтѣ вреодатѣ лѣ вісерікѣ? Аѣ пѣ съптъ оделе шѣ импеле челе сѣпте, че коріфеіи поеділор профані ле-аѣ имітатѣ, дарѣ пѣ ле-аѣ пѣтѣтѣ атіпде съвлімітатеа шѣ інспіраціеа лор дівінѣ? Чітеце пе Салатонѣ, пе зпѣі профіді, шѣ везі поезіе. Траце зпѣ вълѣ песте фада еі чеа антикѣ, знде стѣ реліціеа пѣгънілор, шѣ огліндеце-те лѣ чеа позѣ лѣ каре веі ведѣ стрълъчіндѣ хрістіанітѣа. Изгонѣце поезіеа, ачеастѣ поезіе лѣ каре реліціеа се лѣтѣракѣ де стрълъчѣре, шѣ атѣчѣ те веі изгони кѣар дела алтареле пѣрпінтеці. Франціа лѣ моментеле челе маі пестѣферіте але декъдеріи сале, лѣ тімпѣа револѣціеі се вълѣтазѣ кѣ аѣ авѣтѣ доі марі поеді крещіиі пе Шатовріаѣ шѣ Ламартіаѣ, каріи пѣтѣрѣ трезі трѣнѣа лор чел шортѣ сѣфлетѣце, шѣ попорѣа ачела че атѣчѣ пѣ кредеа лѣ німікѣ, лѣ німікѣ зѣкѣ рѣствѣрѣндѣ пълѣ шѣ алтареле лор, аѣ крѣзѣтѣ лѣ кълѣтѣріле поеділор сѣі. Мартірііи челѣ діпѣтѣі шѣ Медітацііле пестіче але ачестѣ діп зрѣтѣ аѣ дешептатѣ діп поѣ лѣ сѣфлетеле челе стрікате тѣреада ідеа а адеврѣтѣлѣ Дѣтпезѣѣ*).

Іатѣ іспрѣві де але поезіеі. Лѣсѣнд поезіеа діп пѣнтѣа ачестѣ реліціос шѣ лѣзѣнд'о лѣ ачел політік, еарѣшѣ о ведем стрѣнс легатѣ шѣ де сѣрта нѣстрѣ ка шѣ де ачѣа а тѣтѣрорѣ попѣрелор. Де шѣ еа пѣ есте элементѣа чел неапѣратѣ кѣ трѣвѣнцѣле поастрѣ дѣпѣ кѣм зѣчі, трѣвѣе сѣ шѣі лѣсѣ кѣ поезіеа есте чеа лѣтѣіе епохѣ а кѣлѣтѣреі попорелор дѣпѣ кѣм пе араѣтѣ історіеа, пріп зрѣтаре еа есте шѣ а поа-

стрѣ пе каре н'о пѣтѣмѣ лѣпѣдѣшѣ, де шѣ о дешпрѣдѣщѣ лѣ скріереа Дтале кѣ кѣвълѣтѣа де петревікѣ. Ноі трѣвѣе сѣ трѣчетѣ пріп трѣнѣса прѣкѣм аѣ трѣкѣт тѣте пацііле чѣвілізате пе каре воітѣ але зрѣта, шѣ каре пѣ кавѣтѣ а се пѣзѣе пе калеа пропѣшіріі дѣпѣ кѣм зѣчі, дарѣ се шѣ афлѣ пе еа. Дакѣ лѣ зімеле Дтале челе пѣвіновате аі фѣ дешкѣсѣ шѣ фрѣзѣерітѣ кѣтѣ де пѣдїнѣ історіеа літератѣреі, аі шѣі кѣ поедї аѣ фостѣ чеі лѣтѣі каріи аѣ апрінс фѣкліеа шѣіпцелор, прѣкѣм шѣ лѣсашѣ Еуропа пе тѣртѣрісеце кѣндѣ се скѣтѣра де жѣгѣа варварілор ч'о лѣкѣлѣкѣсерѣ. Тот рѣсѣрїтѣа аѣ трѣтѣратѣ де гласѣа чел фанатікѣ ал лѣі Мохамед, шѣ імперіеа арабѣ се ашезѣсе пе треі пѣрдї але пѣтѣпѣтѣлѣі, лѣтіпѣсѣ діп Індіі пѣпѣ ла катарактѣле Нілѣлѣі шѣ діп лѣпѣлдімеле Атласѣлї песте тарѣа пѣпѣ лѣ загїзріле Спаніеі. Шѣіпцѣле, артеле шѣ поезіеа арабѣ се рївалїзаѣ лѣ Багдаѣтѣ, Алесандрїа, Мароко, Севїла, Гренѣада шѣ Корѣова, пе кѣндѣ попѣреле Европѣі dormїтаѣ лѣ зѣтѣреле пѣшѣіпцѣеі шѣ але варваріеі. Ал кѣі гласѣ рѣспѣпѣсѣ ла кѣлѣтѣріле арабілор, аѣ пѣ версѣріле поеділор трѣвѣдѣрїшѣ трѣверї? шѣ гласѣа лор аѣ фостѣ сѣтпалѣа че аѣ дешептатѣ ізѣіреа шѣіпцелор лѣтѣре рѣтѣшѣіцѣле попѣрелор, рѣдікатѣ діп пѣлѣверѣа романѣ. Іатѣ рѣсѣлтате але поезіеі. Дга Домпѣле аі о паціе шѣ о лімѣѣ, Дга кѣ зпѣ зѣлѣ неасѣтѣнатѣ, дорѣці шѣ зрѣзі проспѣрїтатеа еі. Дга лѣ вінекѣвълѣтѣта патріеі аі шѣколї шѣ зпѣ театрѣ пе каре те тѣгѣлѣщї але пѣтѣі націонале. Пе Дга Домпѣле те-аѣ одѣрѣтѣ шѣ те-аѣ сѣзрїетѣ пріп гѣт лѣтѣр'о сѣарѣ ла репрезѣнтациеа зпѣеі піесѣ рѣтѣпѣщї кѣндѣ аі азѣтѣ вар

*) Jules Janin.

варісмі гроші ши фрѣзе verde врѣзъ-
врдѣ. Нѣ д'аѣ плѣкѣтѣ лимба ачеаста
кроитѣ не поспѣшіе vodeвилѣ de поза
шкоалѣ театралѣ; аї кѣртит'о ши аї вртѣ
а авзі чева маї плѣкѣтѣ, маї фрѣмосѣ ши
маї естетик; аї вртѣ ка лимба Дтале ка
фатѣ стрѣмошаскѣ съ нѣ поарте о рѣфъ
аша de зисврѣсѣ, чї съ се дѣтѣраче дѣ-
трѣнѣ вестѣжѣтѣ маї кѣрат ши маї de
гвстѣ адикѣ маї поетикѣ. Де че дарѣ нѣдї
плаче поезіеа? ераї мѣлдемитѣ de адї пле-
ка врекїле ла доїнеле пѣсторїлор ши ла
ачеле але пѣлгарїлор, кѣндѣ кѣ свдоареа
не фрѣте корпѣреї одатѣ пѣлгѣла дѣтре
мѣнчїторїї чеї сїргїторї, дѣдї пѣлчеа кѣп-
течеле жѣпелор ротѣнче кѣндѣ дѣ грѣне
жѣрѣеаѣ спонѣрїле аврїте дїн мїжлокѣла о.
гоарелор; аї маї вої, кѣ плѣчере але аскѣл-
та, фѣдї дѣсѣ дїн преажѣтѣ ле кѣчї еле
позїеазѣ. Домѣла меѣ! Кѣї дѣкредїн-
дезі Дта лимба, предїосѣла ачестѣ тезаврѣ
ал паціеї пентрѣ а о кѣлїва, хайдїлор de
не свхатѣрї, кѣрѣвшїлор de не дрѣмѣрї,
орї мещерїлор: ротарї, ферарї, дѣ каре аї
вреа съ дѣкеї тѣтѣ кѣлѣтра? Нічї знї нічї
алдїї п'аѣ асеменеа повїле окѣпаціеї, але
лор de ши фолосїтѣре, тотѣші сѣнтѣ маї
прозаїче ка але маї мѣлтор алтора. Во-
ещї поате а о дѣкредїнда дѣгрїжїрїї стреї-
не? Еѣ кредѣ кѣ de ачеастѣ вїтрїгѣ нѣдї
пасѣ нічї дѣкѣм, пентрѣ кѣ мѣза Дтале
есте дестѣоїнікѣ а се кївернїсі нѣмаї не
ла одѣ ши свхатѣрї.

(Ва зрѣма.)

Кѣвѣнт фѣневре пентрѣ рѣпосатѣла
дѣтрѣ ферїчїре преа сѣїндїтѣла Ке-
сарїе, епїскопѣла Бѣзѣлѣї.

Рѣпосат ла 1846, Ноетѣврїе 30. Пѣс ла
поменїреа de патрѣзечї de зїле de іеро-
діакон Іосїф Нанїе. *)

Тїпѣрїт ла пїтарѣла Z. Каркалекї, тїпографѣла кѣрдї,
Бѣкѣрѣдїї, 1847.

Дрентѣла, de се ва сѣрѣші ши маї пайте, дѣ-
трѣ оріхнѣ ва фї.

Сѣрѣшіндѣ-се кѣрѣнд, а плїнїт анї дѣделѣн-
гадї. (Дѣделѣнчївенеа лѣї Солотон карт. 4, ст.
7. 13.)

А вїедїї чеї вѣне есте нѣмѣрѣла зїлелор, ши
нѣтеле чел вѣн рѣмѣне дѣ вѣчї.

(Сїрах, 41, 16.)

Кѣвѣнт фѣневрѣ.

„Адѣчедїеѣ аїнїте de маї марїї воцрї
карїї в'аѣ грѣїт воѣ кѣвѣнтѣла лѣї Дѣмне-
зеѣ, ши прївїнд ла сѣвѣрїшїреа вїедїї
лор, съ ле зрѣадїї кредїнда.“

(Евр. 13, 7.)

Вїада ши моартеа сѣнт дѣ мѣла лѣї
Дѣмнезеѣ. Ел есте стѣпѣн ал черѣлѣ ши
ал пѣмѣнтѣлѣї; ел ле а скос пре ачестеа
дїн нефїїндѣ дѣпревнѣ кѣ тоате челе че
сѣнт дѣтрѣнсееле; нѣмаї ел пѣте съ хо-
тѣраскѣ деспре сѣрта лор. Дела дѣчепѣт,
дѣкѣнд а дат фїїнда знїверсѣлѣї ши вїацѣ

*) Кѣвѣнтѣла ачеста, кѣн ши чел ростїт ла дѣ-
мортѣнтареа рѣпосатѣлѣї епїскоп de D. Ва-
сїліе Калоїан школар, ні с'аѣ трїмїс спре ре-
тїнѣрїре, дѣсѣ фѣрте тѣрзїѣ: авїа пайте кѣ
врео 10 зїле. Амвеле кѣвїнте стаѣ марторе
пентрѣ зн адевѣрат спорїѣ че фѣкѣ реторїка
вїсерїчеаскѣ дѣ Цара ротѣнеаскѣ. Спре
нровѣ, de ши тѣрзїѣ, дѣмѣртѣшїт о марге
шї чїтїторїлор поцрїї. Red.

Фѣлтѣрмор сале, хотѣрѣеа морѣи а фост асеменеа о вртаре неапѣратъ пентрѣ ачесте дѣн зрѣтъ, шѣ тимпѣл пентрѣ дѣн селе п'а фост декѣт пѣмаї вѣ фел де счепѣ, пе каре с'аѣ арѣтат тóте вѣдѣвѣтореле пентрѣ ка сѣ треакѣ ла вечнѣчѣ: астфел фѣгѣра лѣмѣи се скѣмѣъ педѣчетат; астфел дѣн лѣме тóте сѣпѣт сѣпѣсе префачерѣи шѣ нѣмѣк пѣ ретѣле статорнѣк; пѣмаї зѣл Дѣмнезеѣ есте ачелашѣ пѣскѣмѣват шѣ тимпѣл пентрѣ дѣн сѣл пѣ дѣсемнеазѣ нѣмѣк.

„Дѣнтрѣ дѣчепѣт Тѣ Дóмне пѣмѣпѣтѣл аї дѣтемеїат шѣ лѣкрѣрѣле мѣнѣмор Тале сѣпѣт черѣрѣле, ачелеа вор перѣ шѣ се вор скѣмѣва, їар Тѣ ачелаш ещѣ, шѣ апѣи Тѣи пѣ се вор дѣмѣвѣдѣна.“ (Псалм 101, ст. 25.) Астфел стрѣгѣ проорок-дѣмѣпѣратѣл David. Тóте аша дѣр дѣн лѣме сѣпѣт пентрѣ ка сѣ пѣ фѣе; се аратѣ дѣн пѣдѣн, пентрѣ ка сѣ пѣарѣ шѣ сѣ се скѣмѣве: шѣ лѣмеа сеатѣпѣъ кѣ вѣ театрѣ каре дѣфѣдѣшеазѣ тот фелѣл де счепе, шѣ аї кѣрѣїа актормѣ зрѣмеазѣ шѣ се скѣмѣъ педѣчетат. Ачеаста есте соарта тѣтѣлор фѣлтѣрмор дѣн лѣме, ачеаста есте асеменеа шѣ а о мѣлѣи, ачест зеѣ ал пѣмѣпѣтѣлѣи: а се пѣше, а трѣи шѣ а мѣрѣ, їатѣ deviza лѣи. Да, фѣраділор, пої не пѣщем пѣмаї ка сѣ мѣрѣм, шѣ петречем дѣн лѣме дѣтокмаї ка нѣще кѣлѣторѣ каре вѣн, трек шѣ се дѣе, кѣ ачеастѣ кондѣїїе дѣсѣ, ка сѣ пѣ се маї дѣторѣкѣ; сѣѣ ка зѣда рѣжѣлѣи пе каре апѣсѣл сóрелѣи пѣ о маї vede а зѣда ачелашѣ дерм зѣде а вѣзѣт'о дѣн рѣсѣрѣтѣл сѣѣ. Дѣр, дака сóрта пóстрѣ есте атѣт де фаталѣ, пентрѣ вѣадѣ зѣк, дака еа есте атѣт де пѣскѣмѣвѣчóсѣ, шѣ дака пóѣ не есте аша де кѣпоскѣтѣ ачеаста, дѣкѣт пѣавем, декѣт а не сѣпѣне дѣн тѣчере шѣ

зѣмѣлѣцѣ ла ачест декрет ал пѣведѣїїї, пентрѣ че не мѣхѣїм атѣта, не дѣнтрѣїтѣм шѣ пѣлѣцѣм пре чеї че мор? Пентрѣ че не тѣгѣїм де мóртеа пѣрѣїїїлор, а пѣделор шѣ а пѣїетенѣлор? Пентрѣ че де мѣлте орѣ не десперѣт пентрѣ мóртеа челор марѣ аї пѣмѣпѣтѣлѣи, дѣкѣт пѣїердереа лор о сокотѣм пѣвѣндекатѣ, їар поменѣїреа лор рѣмѣне пѣщеварсѣ шѣ скѣмѣпѣ пентрѣ пої? Ної, маї дѣгѣїз, пѣлѣцѣм фѣрѣ сѣ щѣїм кѣм се фаче ачеаста кѣ пѣлѣцѣм, декѣт vedem кѣ сѣїїдѣ де оаре каре сѣїмдѣїтѣн дѣрерос дѣн лѣвѣнтрѣ, пѣлѣцѣм кѣ тóте ачестеа де мѣлте орѣ фѣрѣ сѣ врем; шѣ пѣ пѣтем зѣче алт декѣт кѣ пѣлѣсѣл е о лѣкраре а патѣреї, їар патѣреї нѣменѣ алтѣл пѣ пóте сѣї порѣнчеваскѣ фѣрѣ пѣмаї чел че а zidit'о. Апої, дѣфѣрѣкошата idee че авем деспре мóрте, зѣїтѣ кѣ ачееа кѣ пої пре чеї че мор дѣї пѣїердем пентрѣ тотд'авѣна, адаогѣ дѣререеа шѣ дѣмѣлѣцѣе пѣлѣсѣл пóстрѣ. Ѓар де се каде дѣсѣ сѣ пѣлѣцѣм пре чеї че мор, сѣѣ пѣ: ла ачеаста дóѣ сѣпѣт пѣрѣїїїїе, фѣраділор, каре не дѣндеампѣ, шѣ ал кѣрора фѣндѣмент заче дѣн пої дѣшѣїне, адѣкѣ дѣн ом: воїѣ сѣ зѣк, пѣщѣїїїца де а трѣи шѣ де а мѣрѣ, шѣ дѣн протѣвѣ; кѣчѣ сѣпѣт óменѣ каре щѣїѣ шѣ а трѣи шѣ а мѣрѣ. Аша дѣр, пе чеї дѣнтрѣїтѣ сѣї пѣлѣцѣм пентрѣ пѣфѣрѣїїїта лор соартѣ, атѣт дѣн вѣадѣ кѣт шѣ дѣпѣ мóрте, їар пе чеї д'ал доїлеа, пентрѣ кѣ пої ї ам пѣїердѣт поате фѣрѣ време, пе кѣнд дѣкѣ вѣада лор ера фолосѣїоре сочѣїетѣїїї шѣ оменѣїїї. А петрече о вѣадѣ молешѣїтѣ, трѣндѣвѣ, десѣрѣпѣатѣ, дѣфѣїматѣ; а слѣжѣї пѣмаї трѣпѣлѣї шѣ сѣїмдѣїїлор лѣї; а пѣ фолосѣї дѣнтрѣ нѣмѣк пе а пѣрѣпеле орѣ сочѣїетатеа оменеваскѣ, ачеаста

ва съ зикъ пещиѡцъ де а тры, ші prin
 зрмаре де а мѣри. Iar din противъ, а дѣ-
 че о вѣадъ лѣкрътоаре, кѣмпътатъ, чѣн-
 стѣтъ, лѣдате; а слѣжѣ дѣ тот кѣпѣл фо-
 лосѣлѣи овщеск; а фолосѣ не апроапеле;
 а фолосѣ патріа, пагіа, оменіреа; а фѣ зп
 модел саѣ есемплъ де вѣртѣте політѣкъ
 орѣ реліціоасъ дѣ фаптъ ші дѣ кѣвѣнт,
 ші а рѣштѣнеа пѣпъ дѣ сѣършѣт аша, іа-
 тѣ че ва съ зикъ а тры, ші дѣкъ, че е
 маѣ мѣлт, а щѣ де а тры ші а мѣри. Аша,
 пе чеѣ д'ѣнтѣѣ съ'ї пѣпѣтем пентрѣ пе-
 щѣѡца лор, пе чеѣ д'ал доїлеа пентрѣ къ
 пої'ї ам пѣердѣт, фѣѣндѣне вѣада лор де
 таре фолос; дар, пещѣѡца ші зрѣтрѣме
 ачелора трѣвѣ деспрѣдѣте, іар вѣада ші
 вѣртѣдѣле ачестора лѣдате ші чѣнстѣте:
 ші дѣчѣ, пентрѣ а поастрѣ дѣпѣдѣтѣрѣ
 вѣѣ а фаче ачѣаста акѣт, дѣтрѣ поменіреа
 вѣрѣватѣлѣи че пѣпѣтем астѣзѣ; ла каре
 дѣсѣшѣ тареле Апостол не дѣдеамѣ стрѣ-
 гѣнд: „Фрадѣлор, адѣвѣдѣвъ аміпте де маї
 тарѣи воцѣрѣ карѣи в'аѣ грѣѣт вѣѣ кѣвѣнтѣл
 лѣѣ Dѣтѣеѣѣѣ, ші прѣвѣнд ла сѣвѣршѣреа
 вѣедѣѣ лор, съ ле зрѣмадѣ крѣдѣнда.“

Трѣчѣреа дѣн вѣадъ а фѣрѣчѣтѣлѣи дѣ-
 трѣ поменіре преа-сѣѣндѣтѣлѣи Кесарѣ епѣ-
 скопѣл Бѣзѣлѣи, не кеатъ а адѣче чѣа
 дѣн зрѣтѣ реліціоасъ даторѣе асѣпра цѣрѣж-
 неѣ фѣрѣчѣтѣлѣи рѣпосат. Пѣердѣреа ачѣстѣи
 вѣрѣват есте таре, дѣтрѣстарѣеа поастрѣ а-
 дѣкѣ, пѣпѣдѣреа кѣвѣпѣчоасъ. Шѣ кѣ а-
 дѣвѣрат, вѣада са а фост зп шѣр некѣрѣмат
 де фапте вѣртѣоасе каре фак не вѣрѣвадѣѣ
 чеѣ тарѣ, пе архѣерѣѣи чеѣ кѣвѣѣшѣи, пе пѣ-
 рѣндѣѣи чеѣ де дѣмѣлт аї вѣсерѣчѣѣи. Пѣтрѣчѣ-
 реа са модѣстѣ, дѣфѣрѣпатъ ші сѣѣпѣтъ;
 рѣвѣна са дѣфокатъ, атѣт дѣтрѣ чѣле вѣсе-
 рѣчѣѣѣи ші спорѣреа вѣпѣлор пѣравѣрѣ, кѣт

ші пентрѣ дѣпѣнтареа ші фѣрѣчѣреа пагіѣѣ
 сале; іар маѣ прѣсѣс де тоате стѣрѣреа че
 кѣ дѣнадѣсѣл пѣнеа дѣтрѣ а дѣдеѣна ла
 моралѣтате кѣ кѣвѣнтѣл ші а да есемплѣ
 кѣ фапта, а фост зп модел де вѣртѣдѣи вѣрѣ-
 нѣк де зрѣмат (пентрѣ тодѣ чеѣ че дорѣск
 а лѣса о сѣвѣнѣре пѣлѣкѣтѣ ші зп пѣте
 іѣвѣт ші рѣспѣктат) дѣпѣт кѣт дѣсѣшѣ тар-
 реле Апостол зѣче: „Шѣ прѣвѣнд ла сѣвѣр-
 шѣреа вѣедѣѣ лор, съ ле зрѣмадѣ крѣдѣнда.“

(Ва зрѣма.)

КѣНТЕКѣЛ ОРЕКѣРѣѣА ДАНЧѣ. *)

(Орѣѣѣнал ал алтѣѣѣа.)

Нѣѣ дѣстѣл мѣтатѣл
 Зѣл дѣла алтѣл, —
 Амарѣ сѣндѣре
 Кѣ мѣлт дорѣре —
 Дѣла 'меа іѣвѣтѣ
 Іѣнѣт дорѣтѣ.
 М'аѣ адѣс дѣшѣманѣѣ,
 Ка съ шѣд кѣ анѣѣ
 Аѣчѣ ла дѣкѣсѣре,
 Зѣде нѣ ѣ сѣре.
 Мѣ се шѣ опрѣ
 Кѣ нѣмѣ а ворѣѣ,
 Ба нѣчѣ а скрѣеа
 Ла іѣвѣта меа,
 Ка еа съ нѣ щѣе
 Че'т лѣпсѣѣе мѣе.
 Дѣшѣманѣѣ фѣкѣрѣ
 Рѣѣ прѣсте тѣсѣрѣ,
 Кѣ еѣ те лѣарѣ
 Шѣ те 'ндѣнѣрѣтарѣ
 Прѣсте мѣндѣѣи шѣ вѣѣ.
 Дѣла фрадѣѣи мѣѣ;

*) Нѣ'тѣѣ ѣ кѣпоскѣт чѣне съ фѣе фост ачѣста.

Престе къмпї къ флорї
 Дела дѣлчї сѣрорї;
 Прест' о рѣпъ реа
 Дела дѣлчаа теа.
 Ах! мѳртеа нѣ вїне
 Кънд о кїем ла мїне!
 Маї вїне съ мор,
 Декът съ порт дор.
 Да ва Дѣтнезеѣ
 Скъпа воїѣ шї еѣ.

КЪНТЕКЪЛ ОРЕКЪРЪІА МАІОР. *)

Венї тїмпѣл съ тѣ дѣк
 Кътрѣ спѣркатѣла де тѣрк.
 Акът лас шї плѣг шї вої,
 Шї тѣ дѣк тѣндръ 'н ресвої,
 Лас шї кѣрте шї лѣкаш,
 Шї тѣ дѣк кътрѣ връжтамш,
 Іо те лас тѣндръ пре тїне;
 Астѣзї те деспарцї де мїне,
 Шї тѣ дѣк, п'ам дѣкѣтрѣѣ,
 Къ де нѣ, іо ѣтмлѣ рѣѣ.
 Ретѣлї тѣндръ'о сълѣтѳсъ,
 Нѣ маї плѣпѣе — фї воїѳсъ!
 Къ порѣнка 'тпѣрѣтеаскъ
 Треѣве съ се плїнеаскъ.
 Іо те лас къ Дѣтнезеѣ,
 Шї тѣ дѣк къ дорѣл тѣѣ.
 Къ вїп тѣрчї ка нїще хоцї;
 Шї не вор тѣїа пре тоцї, —
 Ъикъ не вор шї ровї,
 Шї таре рѣѣ не ва фї;
 Шандѣрїле лѣ аѣ стрїкат,
 Къмпѣрїле лѣ аѣ предат,
 Пре къмпїтан 'л аѣ нѣшкат,
 Шї стѣагѣл і л'аѣ лѣат,

Пре стегарїѣл 'л аѣ ровїт,
 Мѣлцї воїнїчї аѣ препѣдїт,
 Іар пре пої нѣ аѣ сѣрѣчїт,
 Шї таре нѣ аѣ асѣпрїт.
 Іар неѣаста третѣра
 Шї пре офїцїрї рѣга:
 Нѣ дѣчедї пре соцѣл меѣ!
 Съ въ ерте Дѣтнезеѣ.
 Аѣем вїте, аѣем вої,
 Шї о тѣрмїцѣ де ої.
 Аѣем касъ шї' о вїнїѳръ,
 Шї пѣцїнѣ тошїѳръ.
 Лѣацї тѳте, ах лѣацї!
 Нѣтаї соцѣл меѣ лѣсацї.
 Де треї лѣнї сълт тѣрїгагѣ
 Нїчї ам мѣтѣ, нїчї ам татѣ,
 Нїчї ам фрате, нїчї ам сор,
 Маї вїне шї Іо съ мор.
 Іар' вѣрѣатѣл тї грѣїа:
 Ласѣ плѣнѣл дѣлчаа теа!
 Дѣтѣ акас', те одїнепѣе,
 Къ Дѣтнезеѣ тот трѣпѣе.
 Дандѣратѣла Дѣтнезеѣ
 Фїе пѣрїпїтеле тѣѣ,
 Съпта маїкъ Марїа,
 Фїе тѣїкълїца та.
 Дѣ ої трѣї шї н'ої морї,
 Не варѣ іар' воїѣ венї.
 Іар' дакъ тѣ ва ловї
 Врѣн глонц шї воїѣ перї;
 Съ даї слѣжѣе сѣрїндарѣ,
 Шї пѣне челѣї че н'аре. —
 Шї те лас къ Дѣтнезеѣ —
 Шї тѣ дѣк къ дорѣл тѣѣ.

В.

Деслегареа шарадеї дїн Nr. 22:

Фїгѣра, гѣра, рѣга, ѣра, ар, аѣр.

*) Нїчї ачѣста нѣ'мї е кѣпоскѣт. Атѣта стѣ
 шї дн оріцїнал, маї тѣлат нѣ.